

Intercol·legial

Comissió de Dones i d'Igualtat

CONCLUSIONS DE LA JORNADA “LES DONES COM A AGENTS DE CANVI DELS COL·LEGIS PROFESSIONALS I DE LES ENTITATS”

Jornada organitzada conjuntament pel Departament de Justícia, la Comissió de Dones i d'Igualtat de l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya i el Col·legi Notarial de Catalunya i celebrada a la seu del Col·legi Notarial de Catalunya el 14 de setembre de 2022.

“Juntes i junts això serà possible” aquestes paraules de Núria Carrera, presidenta de la Comissió de Dones i d'Igualtat i vicepresidenta de l'Associació Intercol·legial, resumeixen una idea que, des del primer moment i de manera transversal, va estar present durant tota la Jornada: el compromís dels homes en la lluita per la igualtat és imprescindible.

L'expresidenta de Associació Intercol·legial i degana emèrita de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Maria Eugènia Gay, va destacar la importància de la presència i la participació de les dones a la vida pública perquè està demostrat, va dir, que la incorporació de la mirada de gènere a les polítiques públiques és una palanca de creixement econòmic i de cohesió social. Hem de “visibilitzar i visibilitzar-nos”, va dir Gay. També va advertir de la fragilitat i la necessitat de defensar de manera constant els drets que les dones hem aconseguit i va alertar que “haurem de romandre alerta durant tota la nostra vida”.

La consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Lourdes Ciuró, va explicar la necessitat que la perspectiva de gènere impregnin totes les institucions, també els col·legis professionals, perquè comporta progrés social per a la dona i per al conjunt de la societat. Per a Ciuró, “les ulleres liles” les han de dur posades totes les àrees dels governs.

La consellera va fer un anunci molt important, el govern modificarà la legislació perquè la paritat sigui obligatòria en els òrgans de govern de tots els col·legis professionals. Finalment, va fer una crida a l'empoderament femení: “desacomplexem-nos i fem la feina”, va dir la consellera.

Instruments institucionals pel canvi

Raquel Iglesias, vicedegana del Col·legi Notarial, va moderar la primera taula. Hi van intervenir Pilar Rebaque, membre de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i Laura Martínez, directora del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada del Departament de Justícia.

Rebaque es va autodefinir com l'exemple pràctic de com les dones podem ser agents del canvi. Ella, amb altres dones del seu Col·legi, ho va ser lluitant per canviar el nom de l'ens i el text dels Estatuts. Van fer-ne una revisió per adequar el gènere, en ambdós casos, a la realitat social del Col·legi. En aquell moment, hi havia tants col·legiats com col·legiades, però els textos només parlaven dels advocats i no de les advocades. La ponent va fer un relat detallat del procés de reforma i, en més d'una ocasió, es va referir a com hi havia intervingut un altre col·lectiu professional, els periodistes. Finalment, Rebaque va sentenciar: "Quan es parla d'economia de la llengua sempre va en el mateix sentit: deixar de representar la mateixa part, les dones".

Laura Martínez va fer una fotografia de la situació de les dones en els col·legis professionals: un 60% de col·legiades, un 42% de dones en òrgans de govern, un 40% en càrrecs de decisió i un 31% a les presidències o als deganats. Per tant, hi ha un relació inversament proporcional entre la base i la cúpula.

Martínez va parlar de la importància del nom dels estudis i dels col·legis en la creació d'imaginari a l'hora d'escollir professions. "El nom no fa la cosa, però ajuda a fer-la, va dir. Tot seguit, va presentar unes dades que mostren que dels 126 col·legis que hi ha actualment, 28 tenen el mateix nom en masculí i en femení. Dels 98 restants, 70 tenen el nom en masculí i 28 han fet el canvi cap a un nom inclusiu. D'aquests 28, 18 han optat per un nom genèric i 9 per un nom desdoblant.

Instruments de l'organització pel canvi

La segona taula la va moderar Maria Cinta Pastor, membre del Grup d'Expertes Feministes de la Comissió de Dones i d'Igualtat de l'Associació Intercol·legial. Les ponents van ser Mireia Furriol, presidenta de la Comissió d'Equitat, Tecnologia i Futur del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya i Sandra Bestraten, presidenta de la demarcació de Barcelona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya.

Mireia Furriol, amb un to contagiosament entusiasta, va començar la intervenció amb un titular i una provocació. El titular: “Tenim un problema de país”. Ho va dir en el sentit que, en general, cal més talent per a la enginyeria i, particularment, més talent femení. La provocació: Furriol va dir als assistents que en el seu Col·legi només hi ha un 9% de dones i va preguntar, de manera sorneguera, “no sé si un 9% és molt o poc”. Malgrat aquesta situació, va explicar que recentment han fet eleccions i actualment tenen una Junta de Govern fruit d’una candidatura paritària. Finalment, va fer una crida a donar suport a les vocacions científiques i tecnològiques de les nenes. “Animem les nenes a ser enginyeres!”, va dir Furriol.

Sandra Bestraten va mostrar com el percentatge de les dones que estudien arquitectura és molt més alt que el nombre de dones que s’acaben col·legiant. Això s’explica perquè moltes dones acaben abandonant la carrera professional sovint per cuidar els fills o els pares, com ja havia fet notar la consellera Ciuró a la sessió inaugural.

Bestraten va advertir de la necessitat de la visualització: “Si us plau, donem veu a les dones perquè si no, no tenim mirall per les generacions futures”.

Finalment, va fer una crida a l’administració per agilitzar els processos administratius que ofeguen el seu col·lectiu professional, la qual cosa va qualificar de “problema de país”.

Estudi sobre els col·legis professionals i l’equitat de gènere

L’exdegana del Col·legi de Professionals de la Ciència Política i la Sociologia de Catalunya, Anna Parés, va presentar l’estudi ‘Les dones parlen’.

Aquest treball mostra que hi ha situacions problemàtiques per a les dones en l’exercici professional que, en general, es deuen a factors externs limitadors i a barreres autoimposades per poder compaginar la vida professional amb la familiar.

Per superar aquestes dificultats, Parés va proposar igualtat de tracte, llenguatge inclusiu i positiu, nous rols i nous models manifestos, formació i xarxes de reforç, autoconfiança, expertesa i legitimitat, gestió del temps i corresponsabilitat, igualtat d’oportunitats i condicions professionals, quotes i lideratge.

L’estudi mostra que actualment un de cada tres col·legis té degana o presidenta. El nombre de comissions de gènere ha augmentat els darrers dos anys. Mentre que l’any 2019, el 31% de les corporacions tenia una comissió de gènere, actualment aquest percentatge és del 53%.

De totes les persones col·legiades, un 56% són dones. L'any 2019, un 42% de dones formaven part de les juntes de govern, mentre que ara en són el 47%..

L'estudi posa deures als col·legis professionals:

1. Incloure continguts sobre perspectiva de gènere.
2. Utilitzar un llenguatge inclusiu.
3. Canviar la denominació dels col·legis quan sigui necessari.
4. Constituir comissions de gènere.
5. Impulsar la creació d'observatoris sobre igualtat de gènere.
6. Impulsar programes de *mentoring* i *coaching*.
7. Fer activitats formatives en matèria de gènere.
8. Establir quotes per assegurar la paritat.
9. Vetllar perquè els horaris d'actes i la formació facilitin la conciliació.
10. Revisar els suports i els incentius de les mútues per a la maternitat.
11. Incrementar els protocols per actuar davant les discriminacions i donar-los a conèixer.
12. Implementar un espai d'atenció psicosocial per a dones víctimes d'assetjament i altres tipus de violències.
13. Sensibilitzar les persones col·legiades sobre el tema i sobre la necessitat d'assumir una major corresponsabilitat en les tasques i en el rol de cura.

A més, durant la segona taula, també es va demanar als col·legis que els serveis jurídics informin les dones dels seus drets laborals i que les borses de treball facin ofertes en condicions d'igualtat. En aquest mateix moment també es va demanar a l'Administració que doni visibilitat als col·legis professionals i que els tingui en compte en l'elaboració de nova legislació, amb la voluntat de ser part de la solució i treballar conjuntament.

Unes paraules inspiradores

En reconeixement i estima a la presidenta de la Comissió de Dones i d'Igualtat i vicepresidenta de l'Associació Intercol·legial, Núria Carrera, recollim aquestes paraules seves durant la Jornada: "Volem liderar les organitzacions, influir en els canvis... fer-ho entenent que el lideratge passa pel reconeixement dels altres, que el lideratge són aliances, exercici de l'autoritat sense por, poder sumar".

Núria de José

Periodista

Vicedegana del Col·legi de Periodistes de Catalunya